Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Valiokuntakuuleminen
laki luonnonmukaisesta tuotannosta

Osmo Minkkinen, Kaakkois-Suomen ELY-keskus
9.11.2021

ELY-keskuksen näkökulmasta keskeisimmät parannukset lain toimeenpanossa nykytilaan verrattuna

- Lakiesityksen rakenne toimeenpanon kannalta on pääosin selkeä. Erityisen hyvänä ELY-keskus pitää toimeenpanon kannalta 7§:n tarkkarajaisia viittauksia ja 21§:n koneellisen allekirjoituksen mahdollisuutta
- Esitetyssä muodossa luku 5 *Hallinnolliset pakkokeinot ja seuraamukset* parantaa toimivaltaisten viranomaisten kykyä reagoida varsinkin vakaviin ja pidempikestoisiin laiminlyönteihin

Seuraaviin asioihin halutaan kiinnittää valiokunnan huomio lain valmistelussa

- 23§:n muotoilu *”annettava sertifikaatti”*. Sertifikaatin antamisen jälkeen valvontaviranomaisen on liitettävä toimija tai toimijaryhmä luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään”
  - Tosiasiallisesti tämä tapahtuu tällä hetkellä päinvastaisessa järjestyksessä
- 25§:n *ilmoitusvelvollisuus:* ELY-keskuksen valvonnan piiriin kuuluvilla toimijoilla ei ole sähköistä asiointimahdollisuutta. Toiminta on muutoinkin vahvasti paperisen asiakirjahallinnon varassa.

Seuraaviin asioihin halutaan kiinnittää valiokunnan huomio lain valmistelussa

- 26§ ..”*Jos toiminta tai tuote **ei täytä säädettyjä vaatimuksia**, on valvontaviranomaisen tehtävä asiasta erillinen päätös.”*
  - Käytännössä viljelijä toimiin Ruokaviraston EU-säädösten perusteella laatimien tuotanto-ohjeiden mukaan. Tiloilla tehdään tarkastus siitä, noudattaako viljelijä tuotanto-ohjeita. Sertifikaatin myöntäminen perustuu tarkastuksen havaintoihin.
  - Poikkeamat voivat olla selkeitä poikkeamia säädetyistä vaatimuksista tai poikkeamia tuotanto-ohjeista eli Ruokaviraston säädöstulkinnasta. Tuotanto-ohjeet ovat osin yksityiskohtaisempia kuin säädetyt vaatimukset (EU:n lainsäädäntö)
  - Edellä mainitut asiat herättävät kysymyksen siitä, onko Ruokaviraston tuotanto-ohjeiden oikeudellista asemaa arvioitu lainvalmistelussa?

Seuraaviin asioihin halutaan kiinnittää valiokunnan huomio lain valmistelussa

- 26§ ..” Jos toiminta tai tuote ei täytä säädettyjä vaatimuksia, on valvontaviranomaisen **tehtävä asiasta erillinen päätös**.”
  - Esitetyn lainkohdan osalta jää hieman epäselväksi, viitataanko päätöksellä 36§:n kohtaan *Määräys ja kielto*
- Lisäksi haluamme kiinnittää huomiota hallituksen esityksen kohtaa 4.2.4. *Yhteiskunnalliset vaikutukset*
  - Nykyisillä luonnonmukaisen tuotannon valvonnassa käytössä olevilla tietoteknisillä ratkaisuilla ELY-keskuksen on vaikea toimia kustannustehokkaasti
  - Prosessi ELY-keskuksissa on hallinnollisesti niin raskas, että resursseja tulisi merkittävästi lisätä, jotta merkittävästi nykyistä enemmän toimijoita voisi läpäistä vuosittaisen valvontaprosessin.